

2016

č. 6

Plaváček

Premonstrátský klášter v Želivu, místo našeho letošního výletu

Pozvánka

Ti, kdo se přihlásili na výlet, se sejdou ve středu 29. června ve 13:00 na nádvoří kláštera v Želivě. Prohlídka kláštera začne v 14:00, navazovat bude návštěva pivovaru s ochutnávkou piv. Ubytování bude v klášteře. Ve čtvrtek začneme snídání v 8:00 a program bude pokračovat návštěvou Červené Řečice a záměcku. To vše v režii Fokiho. Pokračování výletu do Hatína s kachničkou a sjezdem divoké Nežárky je v režii Pegase. Schůzka první středu v červenci se nekoná, sejdeme se až ve středu 3. srpna u Kačky ve Všenorech.

Zápis

Sešli jsme se v Dobřichovicích u **Jakuba** v sestavě, tak jak sedíme a stojíme zleva na **Přemíkově** fotografii: **Reyp, Přemík, Cancedlo, Chingo, Pegas, Jakub, Pacík, Bobánek, Zub, Yško, Job, Foki, Kačka** a **Pirilík**. Na naší schůzce se objevil Batul. Omluvil se **Hakim** a **Pulec**, oba v zahraničí.

Tak jako vždy, **Jakub** byl úžasným hostitelem, k čemuž nemalou měrou přispěly i sladké tečky vyprodukované **Asuntou**, která bohužel mezi nás nepřišla a vše připravovala skromně v zákulisí.

Bobánek se překonal a přinesl transparent vyrobený ze špekáčků, na nichž bylo heslo „Klub přátel Pětky“. Protože to je 15 let, co klub funguje, tak bylo špekáčků 15, a nápis, tedy název klubu, má shodou okolností právě 15 písmen. Transparent na fotografii drží **Bobánek** s **Yškem**. Přesto, že jsme u jídla a pití seděli až dlouho do večera, nikdo si zřejmě nepamatuje, o čem jsme se bavili. Přednesené vtipy lze opět rozdělit na ty přijatelné a cenzurou nepřijatelné. A tak je také uvádíme ve dvou prezentacích. Jelikož jsou Prvostředečníci pánským klubem (který **Bobánek** nazývá Gerontologicko - gastronomickou sebrankou), jsou

do Plaváčka někdy zasílány vtipné příspěvky, které se však pro malé skauty a zejména skautky moc nehodí. A tak, protože **Rud'a** Plaváčky umísťuje na veřejný web Pětky, není vhodné do Plaváčka tyto příspěvky zařazovat.

Ale ty vtipné je škoda Prvostředečníkům s nezpochybnitelným morálním kreditem neposkytnout, jak dosvědčuje naší cenzurou odmítnutá, ale čtenářstvem velmi kladně přijatá, prezentace Kalendáře Playboye z r. 1888, která byla rozeslána jako příloha k minulému Plaváčku. A proto budeme rozesílat Prvostředečníkům zvláštní přílohu „Co cenzura nepustila“. Zůstává pak otázkou, zda podle toho nerozčlenit náš adresář na tu „Gerontologicko - gastronomickou sebranku“ a na ty, co se necítí být její součástí a takové vtipy a jiné morálně závadné materiály je odpuzují. To probereme v srpnu na schůzce.

Bobánek četl verše od Michala Sedloně (Krmíčka vepřů) a Ivo štukey (Cigarety), jako vzpomínku na zašlé časy, kdy jsme byli v ČYK. Zde je ten první skvost:

Krmíčka vepřů

(Michal Sedloň asi 1950)

Tak, jak mi pusa narostla
povím to, soudruzi zkrátka.
Rečnit, to není starost má,
starám se o prasátka.

Když na dvůr k výběhu vyháním
narůžovělá hejna,
cítím, ta práce je mi vším,
je všední a přec ne obyčejná,

je něčím, čím řadím se hrdě k vám
a proč mohu tady říci:
překročila jsem soudruzi plán,
jsem jako vy, úderníci.

Když sedlák cpal se vepřovou,
po mně prsk leda slinovou
nebyla mu dost fajnovou
ženská vonící dřinou,

když statkář cpal si do kapes,
co vydělal na praseti,
zatím co chudák dřel jak pes,
aby měl brambor pro své děti,

tehdy jsem nenáviděla
ta tlustá, funící těla,
ale dnes zrovna mazlím se s nimi,
s prasátky leskle růžovými,

opatřuji je, s láskou dbám,
o jejich vzrůst a zdraví,
vždyť vím, že na stůl přijde vám
šunka i buček, ovar z hlavy.

Šlichtu jim liji v koryta,
s přáním, ať hezky přibývají,
ať je jich dost, ať dosyta
se vepřového dělník nají.

Soudruhu, který den co den
překráčíš normy s celou směnou,
vidím tě, jak jsi spokojen,
utěš svou bradu zamaštěnou

a řekneš mámě: no tak vida
zas jednou dobré pochutnání,
a naše vláda rád mi přidá.
A za tu lásku, za uznání

jsem tolik šťastna, soudruzi,
sotva si mohu přátí víc...
vynadejte mi za slzy
já srdcem to umím jen říct!

Cítím, ta práce je mi vším,
je všední a přec ne obyčejná,
je něčím, čím řadím se hrdě k vám
a proč mohu tady říci:
překročila jsem soudruzi plán
jsem jako vy, úderníci.

Cancidlo se věnoval grilování

Foki a Kačka jedli.

Nížbor - odhalení Bratřkova menhiru a táborák na Výbrnici

Ve čtvrtek 2. června, tedy dva dny před táborákem, byla na menhir, dopravený vloni, instalována, odbornou kamenickou firmou Kischer z Letů u Dobřichovic, kterou dohodil **Áša** - majitel Výbrnice a srubu, pamětní deska.

Před nástupem k táboráku byl menhir vztyčen.

Zleva **Pešek, Jarda, Reyp** (autor návrhu desky), **Lenka, Pírilík** (dodavatel menhiru z Bražné), **Farmář, Méd'a**, její muž **Jirka** a **Hakim** v předklonu. Fotil to **Bobo** (autor myšlenky památníku **Bratřkovi** ve Výbrnici).

Další dění přibližují fotografie **Snidka**:

Reyp zapískal povel k nástupu. Nastoupili zleva: **Trumšaj, Peli, Méd'a, Jirka, Samson, Pacík, Bobánek, Přemík, Lenka, Pirilík, Farmář, Tatanka** ... Pokračování na dolním snímku: ... **Hekloš, Áša, Klára, Hakim, Luděk, Pešek, a Jarda**

Reyp zahájil letošní Nižborské setkání

Zástupci kapitanátu, **Peli** a **Trumšaj**, vztyčili vlajku na zahájení našeho setkání.

Potom jsme přešli k menhiru zahalenému celtou, pod kterou spal Reyp na svém prvním výletě s Pětkou.

Čest menhir odhalit dostali **Pacík** s **Přemíkem** jakožto nejstarší přítomní Pětkari.

Reyp v krátkém proslovu zdůraznil, že **Brat'ka** nemá nikde hrob, protože se urna s jeho popelem po smrti jeho ženy **Vlasty** ztratila. A tak má tento menhir význam i jako pietní místo, s kterým je **Brat'ka** nerozlučně spojen jako vedoucí Lesní junácké školy, a kde byl jistě šťasten. To místo je pro nás, kdo jsme **Brat'ku** znali, jistě velmi významné. Menhir je ze žuly Středočeského Plutonu a deska s Bratkovým portrétem je pravděpodobně z jemnozrnného gabbra neznámého původu.

Účastníci tábora obdivují menhir. Škoda, že se nás nezúčastnilo této, pro Pětku významné, události víc, přestože jsme termín tábora přizpůsobili programu našich oddílů.

Potom jsme už zapálili táborák, což nebylo tak jednoduché, protože dřevo bylo mokré.

Podářilo se to na tři sirky, a pak jsme začali zpívat za doprovodu kytar **Peška** a **Trumšaje** a povídat si, jak už to tak bývá. Jen k výstupům jsme se neodhodlali. To by nás na to muselo být víc. Tak třeba příště.

Vtipy

Kamarád vyhrál v soutěži Eurosportu lístky na finále Ligy mistrů do Milána. Bohužel má na stejný termín už delší dobu naplánovanou svatbu a vše je již nachystané. Nevíte o někom, kdo by se chtěl v sobotu narychlo oženit?

"Khon, voni se mi dneska nelíbí, jsou nějakéj smutnej, co je trápí?"

"Ale vědí, Roubíček, syn se mi žení."

"A koho si bere, jak se jmenuje nevěsta?"

"Štefan."

"To se jim nedivím, že si dělají starosti. To ale vůbec není židovský jméno."

Muž a jeho stále hádavá žena byli na dovolené v Jeruzalémě. Hned druhý den v Izraeli žena zemřela. Majitel pohřebního ústavu řekl manželovi: "Vaše žena může být pohřbena zde ve Svaté zemi za 150 dolarů, nebo ji můžeme odeslat zpět domů za 5000 dolarů".

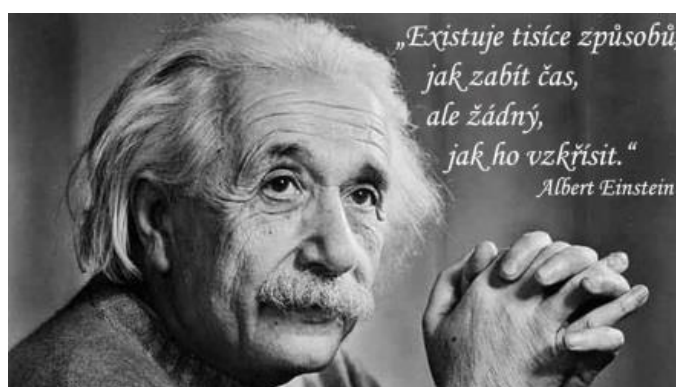
Manžel bez přemýšlení požádá, aby manželku poslali domů.

„Prosím vás, proč chcete tolik platit za transport domů, místo abyste manželku pohřbil tak levně ve Svaté zemi?“

Manžel odpověděl: „Kdysi, před 2000 lety, zde zemřel jeden člověk, také tady byl pohřben, ale pak vstal za tři dny z mrtvých – to já nemůžu riskovat.“

Lapidární citáty

Ještě k Mlčení Bobříků

Začalo to nenápadně. Zpráva z tisku, že v Libni mají studio Palmoffka a hrají kus, který dráždí zvědavost: Mlčení bobříků. Na internetu se dalo najít o čem se hraje, ale také odmítavé a mravně rozhořčené příspěvky. Příběh skautské vedoucí, kterou v děsivých 50. letech zavřeli do vězení, aby pak její přítelkyně sochařka použila její profil při soutěži o nejlepší návrh mince o hodnotě 1 Kč. Nikdo to léta nevěděl a nepoznal, autorka paní Uchytílová měla všechny důvody o tom pomlčet. Úžasný příběh, ale jak ho zajímavě a napínavě zahrát divákům? Režisér našel opravdu originální řešení - vznik a peripetie kusu v podání pouhých čtyř herců a hereček ve stylu "béčkového" hororu a ve svěžím až zběsilém tempu. Více než hodina divadla, kdy se na scéně pořád něco děje včetně prudkých pohybů a hlasitých výkřiků (expresivně ? - asi ano). Z našeho hlediska (naší pětkářské party) bylo

představení úspěchem. Téměř jsme zaplnili všech 75 míst divadélka a v konečném součtu zbylo po zaplacení vstupenek divadlu ještě více než 4 tisíce pro pokladny oddílů. Účastníci se děvčata i chlapci, vážené dámy a rozliční dědci - pardon Oldskauti a Praskauti. Příjemný zážitek z představení jsme mohli nechat odeznít v divadelním klubu, kam si s námi přišli pobesedovat o skutečném skautování všichni 4 herci mnoha rolí příběhu. Zdálo se mi, že kromě skvělých každoročních plesů naší omladiny se rovněž nabízí navštívit různá kulturní povyražení. Samozřejmě po důkladném zvážení volby.

Bobánek

Pociťuji za sebe dva možné pohledy: Můj, coby pamětníka doby, a Obecný, jak si myslím, že se na to dívá ostatní svět.

Můj pohled:

Řada věcí, v představení přisuzovaných době, kterou si pamatuji, ve mně nevyvolávala ozvěnu čehosi, na co bych si vzpomínal, i když v době příběhu, který je zpodobněn, jsem šel teprve do první třídy. V oddíle se v šedesátých a pozdějších letech, která jsem teprve zažil, důsledně sprostě nemluvalo ani ve vypjatých chvílích. Pochybuji, že v dohasínajících skautských oddílech v padesátých letech ano. V mých vzpomínkách zůstává obecně hrůza důsledně TICHÁ. I když jsem byl na hlídce jako oddílový nováček, když mě něco ve tmě vyděsilo (a kolik toho bylo!), vždycky jsem strachy ani nepípl. Když nám v domě v padesátých letech sebrala StB souseda, stalo se v tichosti někdy nad ránem. My jsme se to dozvěděli až podle toho, že měl zalepené dveře papírovou lepenkou s razítkem Státní bezpečnosti. (Mimochodem, souseda víc nikdo živého neviděl...) U výsledku StB v Bartolomějské jsem byl až v roce 1969 a to (už?) na mě nikdo neřval, ani mě nebil. (Ale znám starší pamětníky, pro které hrůza nebyla jen tichá, takže můj pohled je důsledně osobní...) Takže co mně vlastně vadilo: Zbytečný sex, který mi nepřišel funkčně potřebný, sprostá slova a urvanost.

Obecný pohled:

Je-li určeno mladé generaci, asi by to s „civilními“ prostředky, které by stačily nám pamětníkům, mladou generaci neprobudilo. Pak asi sex a sprostá slova byly na místě jako atributy doby. Urvanost možná taky. Ale přemyslím o tom. Zatím mi urvaná hrůza přijde příliš karikující... Pro mladého člověka má představení nepochybně velký význam proto, že ho přiměje o minulosti vůbec přemýšlet. Sdělování historie je strašně těžké, mentorsky to nejde, zážitek se navozuje obtížně. Tak snad bude mít úspěch takováto nadsázka.

Osobně jsem se nezasmál ani jednou. Nikoliv však proto, že by mi nic nepřišlo směšné. Ale některým věcem se coby člověk, pocházející z rodiny postižené bolševikem (v podobě jednoho popraveného, dvou na 10 let zavřených, a otce, který díky bolševikovi skonal ve čtyřicetisedmi letech...), tedy coby do jisté míry pamětník, smát nedokážu ani v civilním životě. Jakkoliv jinak souzním s tím, že „sranda musí být i na pohřbu“...

Kdybych byl Bedřiška Synková, nebo Marie Uchytlová-Kučová, nebyl bych asi při představení kdoví jak šťasten, kdybych se viděl v takovéto stylizaci. Asi bych se při tom neubráníl pocitu, že „tohle takhle vůbec nebylo...“, což je prokletí pamětníků, od kterého se každý účastník těžko odpoutává. Na straně druhé, veškerý humbuk, který představení vyvolalo, ať už ze strany skautských matadorů nebo veřejnosti, mi přijde dětinský. Představení rozhodně nepřepisuje historii. Přesně naopak! A pokud by i bylo seznáno toto představení divákem, který se narodil dávno po zpodobněných událostech, jako nevydařené, pořád by to bylo užitečné a stálo by za zhlédnutí.

Takže to celkově hodnotím kladně, přestože jsem se zasmát nedokázal.

Luděk

Ze světa vědy a technologie aneb Pohádka „Jak Jakub k miliónům přišel“

Ruský těžební podnik Dalur, který je součástí koncernu Rosatom, používá české řešení pro sušení uranu. Majitel firmy Sušárny Praha Bojan Čermák dokáže pomocí fluidní sušárny snížit vlhkost z třiceti procent na jedno až dvě procenta. Rusové mají zájem o další dodávku sušárny do Burjatska.

Při sušení vzniká uranový koncentrát, kterému se říká žlutý prášek.

Nikdy v minulosti s Ruskem neobchodoval. Pro ruský podnik Dalur, který má obrat pět miliard rublů, ale Bojan Čermák postavil sušičku na uran. Jeho malá firma Sušárny Praha se tak zařadila po bok mnohem větších českých dodavatelů do Ruska, jako jsou Vítkovice Machinery Group nebo výrobce armatur MSA.

Ruský těžební podnik Dalur patří do uranového holdingu ARMZ (Atomredmetzoloto), který je zase součástí Rosatomu. Ten sdružuje více než 250 podniků a provozuje přes třicet jaderných bloků vyrábějících skoro pětinu elektřiny v Rusku.

Od vědce k živnostníkovi

Vše má počátek ve Státním ústavu pro stavbu strojů v Běchovicích, kde Bojan Čermák začal v roce 1963 po dokončení Matematicko-fyzikální fakulty a roční vojně pracovat. Působil v oddělení termomechaniky, z níž se potom oddělila menší část, která se zabývala technikou sušení. Tam Čermák pracoval až do zániku ústavu v roce 1994.

"Nebyl jsem strojař, dělal jsem speciální projekty, což se mi líbilo," řekl Čermák, který má na svém kontě i osm patentů, za něž tehdy k platu dostal 300 korun, někdy i tisícovku. "Mnohem lepší bylo dělat zlepšovací návrhy. Za ně se dávaly až tři tisíce," dodává se smíchem Čermák, který díky práci získal nejen cenné zkušenosti, ale i řadu kontaktů v oboru.

Po odchodu z běchovického ústavu přešel Bojan Čermák na volnou nohu. Jako živnostník začal dělat pro firmy poradenství při měření a výpočtech nebo řešil technické problémy. Jeden mladší kolega ho přivedl k tomu, aby nejen radil, ale i vyráběl. V roce 2004 založil firmu Sušárny Praha, která je ovšem jen pokračováním jeho živnostenské činnosti. Její majitel je také jejím jediným zaměstnancem.

Unikátní fluidní sušárna

Při výrobě sušáren spolupracuje s řadou dalších českých firem. Stavba každého stroje je unikátní, což podle Čermáka strojírenské dělníky baví. Pro sušení uranu používá Čermák takzvanou fluidní sušárnu. Na podobném principu funguje třeba i sušárna ve státním podniku Diamo, který ale, na rozdíl od Ruska, s těžbou uranu letos skončí.

Uranová rudnina se po vytěžení zpracovává v chemické úpravně, kde se rozdrťí a rozemele na jemné částice, které se louží kyselými nebo alkalickými roztoky, podle konkrétní

povahy uranové rudy. "Získané sloučeniny uranu se dále propírají, sráží a filtrují. Posledním krokem je sušení, při němž vzniká takzvaný uranový koncentrát, což je žlutá prášková substance," vysvětlil tiskový mluvčí státního podniku Diamo Martin Besta. Této substanci se jinak říká "žlutý koláč".

Právě ten pak Čermák dokáže efektivně vysušit. Ruský podnik vybral jeho řešení, protože ušetří na nákladech spojených s logistikou a dalším zpracováním při výrobě paliva pro jaderné elektrárny.

"Vlhkost uranového prášku, které jsme původně byli schopni dosáhnout, činila 30 procent. Po zprovoznění moderní sušicí technologické linky poklesla na jedno až dvě procenta," řekl Ivan Michajlovič Krjupanko z holdingu ARMZ.

Zakázka na doporučení

Pěťasedmdesátiletý Čermák přiznává, že i když bere podnikání vážně, je spíš vědec v důchodu, kterého podobné "hračky" baví stavět. Na druhou stranu, uranový holding ARMZ je s jeho prací spokojen a v budoucnu by chtěl pořídit podobnou linku i pro další těžební podnik Chiagda v Burjatsku.

O zakázku Bojan Čermák nijak neusiloval. Měl ale štěstí, protože se o něm od Čechů působících v jaderné branži dověděli lidé z ruské projekční kanceláře VNIPIpromtehnologie.

Asi nejtěžší bylo Rusy přesvědčit o tom, že se mohou na jeho jednočlennou firmu spolehnout. Podobné zakázky se plánují v horizontu několika let a nejdelší je na nich příprava. A Sušárny Praha působily vedle Rosatomu, který zaměstnává 262 tisíc lidí a má třeba i vlastní ledborce, jako David vedle Goliáše.

Nakonec ale opatrnost ustoupila, když jim předvedl, jak pracuje a přesvědčil je, že to zvládne. "Technik se s technikem vždycky domluví," vysvětlil Čermák, kterému pomohl při jednání i jeho neformální přístup a znalost ruštiny.

Dodávka sušárny trvala s přestávkami více než rok kvůli různým odkladům a posunům. Samotná výkresová dokumentace a výpočty trvaly podle Čermáka tři měsíce. Vlastní výroba a zajištění subdodávek další čtyři.

Hodnota celé zakázky pro Dalur, jejíž byla Čermákova sušička menší součástí, byla 170 milionů rublů (přes 60 milionů korun). "Na zakázce vždycky spolupracuje řada dalších firem, takže ty výdělky nejsou velké," krotí představu o milionových ziscích.

"K důchodu mě to ale živí dobře. Já také moc nepotřebuji. Tenisovou raketu si koupím a na lyže jezdím levně do Itálie," končí vyprávění Bojan Čermák.

Petr Zenkner (Hospodářské Noviny 13. 6. 2016)